

Ref.: CC/CP (13) 01

**Rondetafel van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR)
over het gebruik van simulatoren in de binnenvaart
Straatsburg, 30 januari 2013**

De Centrale Commissie voor de Rijnvaart heeft op 30 januari 2013 een rondetafel georganiseerd over het gebruik van simulatoren in de binnenvaart. De rondetafel had tot doel de verschillende partijen de gelegenheid te bieden hun standpunten en ervaringen uiteen te zetten over de doelgroepen, gebruiksmodaliteiten en functionaliteiten voor deze instrumenten. De manifestatie heeft tevens de uitwisseling van informatie mogelijk gemaakt.

De volgende conclusies kunnen uit de rondetafel worden getrokken:

- De vaarsimulatoren kunnen bijdragen aan de modernisering en de optimalisering van het carrièreverloop van het varende personeel. De simulatoren zijn in dit opzicht gepresenteerd als instrumenten die de kwaliteit van de vereiste of gewenste leerprocessen gedurende de hele carrière kunnen verbeteren.
- De simulatoren vergroten de beroepsattractiviteit van de binnenvaart door nieuwe perspectieven te bieden in termen van zij-instroom en omscholing.
- De simulator stelt ook in staat het algemene publiek met de binnenvaart vertrouwd te maken en kan dus een middel voor de promotie van de binnenvaart zijn.
- De simulator zal echter nooit de praktijkervaring vervangen. De ervaring op een schip en de training op een simulator vullen elkaar aan binnen het leerproces.
- De functionaliteiten van de simulator zijn afhankelijk van het voorziene gebruik van dit instrument.

De context

De vaarsimulatoren hebben eerst recent hun intrede in de binnenvaart gedaan. De simulatoren weerspiegelen het gedrag van een schip en het fictieve stuurhuis creëert een heel realistische schippersbeleving. Het landschap en de topografie van bepaalde trajecten worden via displays weergegeven.

De vaarsimulatoren vormen een prioritair thema voor de CCR. Het Comité Sociale Zaken, Arbeidsomstandigheden en Beroepsopleiding (Comité STF) van de CCR heeft dan ook gewerkt aan de mogelijke toepassingen van dit instrument.

De doelgroepen

Arjen Mintjes heeft in zijn presentatie gesproken over heel uiteenlopende doelgroepen. Vier doelgroepen zijn geïdentificeerd:

- leerlingen die een opleiding volgen aan een erkende schippersschool,
- varend personeel dat de beroepskwalificatie enkel en alleen op grond van ervaring in de binnenvaart verkrijgt,
- reeds gekwalificeerde schippers die een programma voor bij- of nascholing willen volgen,
- personen die afkomstig zijn uit andere beroepssegmenten ("zij-instromers"); deze doelgroep moet nader gedefinieerd worden, aangezien deze personen met sterk uiteenlopende profielen betreft.

De gebruiksmodaliteiten

De rondetafel heeft vier potentiële gebruiksmodaliteiten voor de simulator geïdentificeerd:

- pedagogisch instrument in het kader van een basisopleiding door een erkende school,
- instrument om een examen af te nemen; met dit examen zou de opgedane praktijkervaring op een schip getest kunnen worden,
- instrument voor de bij- of nascholing van de schippers,
- instrument om de opleiding te verdichten in het kader van de zij-instroom*- of omscholing door een gebruik als trainingsmodule of als testmodule voor een tussenevaluatie.

De vereiste functionaliteiten

Een belangrijke conclusie van de rondetafel was dat de kwaliteit van een simulator afhangt van het geboden realisme. Bepaalde functionaliteiten houden echter rechtstreeks verband met het gewenste gebruik, zoals is gebleken uit de presentatie van de heer Hissel.

De sterke en zwakke punten

Het instrument biedt talrijke voordelen: met de simulator kan worden getraind in complexe situaties (slecht weer, extreme waterstanden enz.) die kunnen worden herhaald tot de reactie adequaat is; de gemaakte fouten kunnen worden geanalyseerd door zonder enig risico alle consequenties te ervaren; de moeilijkheidsgraad kan vrij worden ingesteld.

Elk instrument heeft natuurlijk ook beperkingen. De simulatoren sluiten zo goed mogelijk aan op de werkelijkheid, maar bepaalde situaties kunnen alleen tegen hoge kosten realistisch worden gemaakt. Ook de “feeling” is niet dezelfde als op een schip.

De training op een simulator is dus complementair aan de verkrijging van een zekere praktijkervaring op een schip.

De perspectieven

Deze rondetafel heeft het belang van de vaarsimulator aangetoond in het kader van een moderniseringsbeleid voor de carrières om de binnenvaartberoepen zowel attractiever als veiliger te maken. De modernisering van de bekwaamheden in de binnenvaart moet worden benaderd via meerdere vectoren en de simulator kan in dit kader een doorslaggevende rol vervullen. In de eerste plaats binnen de basisopleiding van de leerling-schippers, waar de simulator het mogelijk maakt de praktijkervaring aan te vullen en de kwaliteit van de opleiding te verbeteren, zoals uit de presentatie van de heren Wieck en Paulus is gebleken. De simulator vereenvoudigt ook de aanbidding van na- en bijscholingsmodules die niet alleen aan de behoeften van de bedrijven en de werknemers voldoen (zie de presentatie van de heren Tadsen en Bramley), maar ook de carrièreperspectieven vergroten. De simulator kan ook de zijinstroming vereenvoudigen voor personen uit andere beroepssectoren, aangezien het instrument de aanpassing van de leerprocessen aan het beroepsverleden van de kandidaten mogelijk maakt (zie de presentatie van de heer Roozendaal). In de laatste plaats levert de simulator een bijdrage aan de modernisering van het examen voor het vaarbewijs door een eenvoudiger controle van de praktijkervaring van de kandidaat (zie de presentatie van de heer Van Reem).

Deze rondetafel heeft tevens aangetoond dat talrijke actoren aan dit onderwerp werken en dat een zekere coördinatie van de uitgevoerde werkzaamheden nodig zou zijn op internationaal niveau.

Naar de visie 2018

De rondetafel sluit aan op het initiatief “Visie 2018”, dat in het begin van dit jaar door de CCR is geïnitieerd. De CCR zal naar aanleiding van de talrijke andere rondetafels die in 2013 zullen worden georganiseerd in samenwerking met de belangrijkste Europese binnenvaartactoren, de “vaardigheden bundelen” tijdens haar 5de internationale Congres, dat op 3 en 4 december 2013 in Straatsburg zal worden gehouden en de vaststelling beoogt van een “gemeenschappelijke visie voor een duurzame binnenvaart: de visie 2018”. De conclusies uit de verschillende manifestaties zullen het mogelijk maken een praktijkgericht en compleet actieplan voor de binnenvaart in de komende decennia vast te stellen. De sociale aspecten zullen een centrale plaats binnen dit initiatief krijgen en de conclusies over de toekomstige rol van de simulatoren vormen een eerste aanzet voor een duurzame ontwikkeling van de kennis en vaardigheden van de binnenvaartsector.

De CCR in het kort (www.ccr-zkr.org)

De Centrale Commissie voor de Rijnvaart is een internationale organisatie die een essentiële regelgevende rol speelt voor de Rijnvaart. De CCR heeft bevoegdheden op technisch, juridisch, economisch, sociaal en ecologisch gebied. Haar werkzaamheden staan op alle taakgebieden in het teken van een efficiënt, veilig, maatschappelijk verantwoord en milieuvriendelijk vervoer over de Rijn. Talrijke activiteiten van de Centrale Commissie bestrijken echter niet alleen meer de Rijn, maar betreffen rechtstreeks de Europese vaarwegen in het algemeen.

Contact

Secretariaat van de CCR

Raphaël Wisselmann, administrateur belast met de technisch-nautische vraagstukken en de binnenvaartinformatiesystemen

Tel.: +33 (0)3 88 52 96 44 / r.wisselmann@ccr-zkr.org